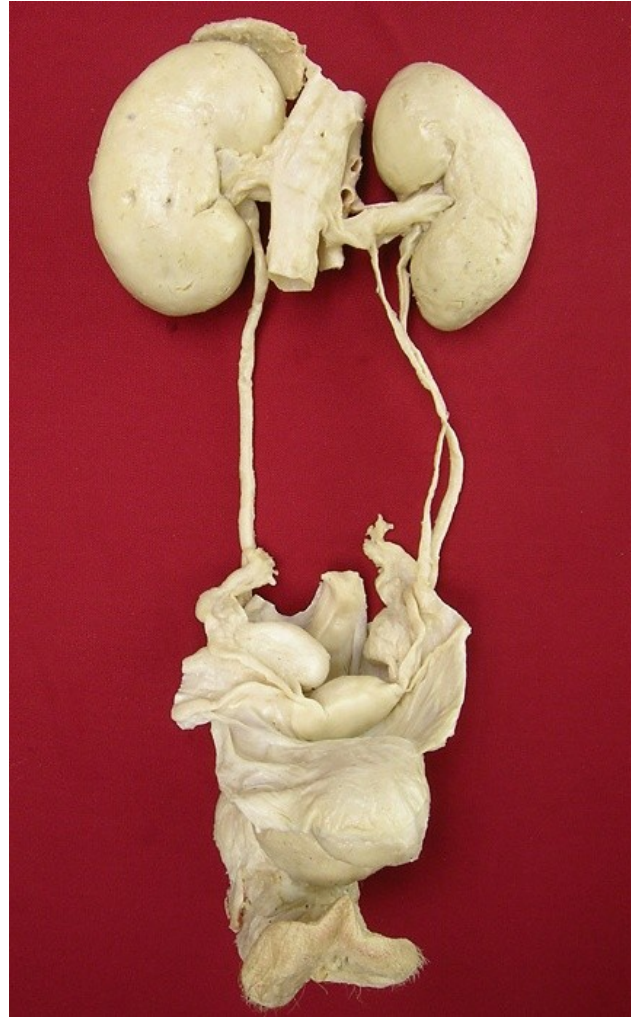

Urogenitální systém

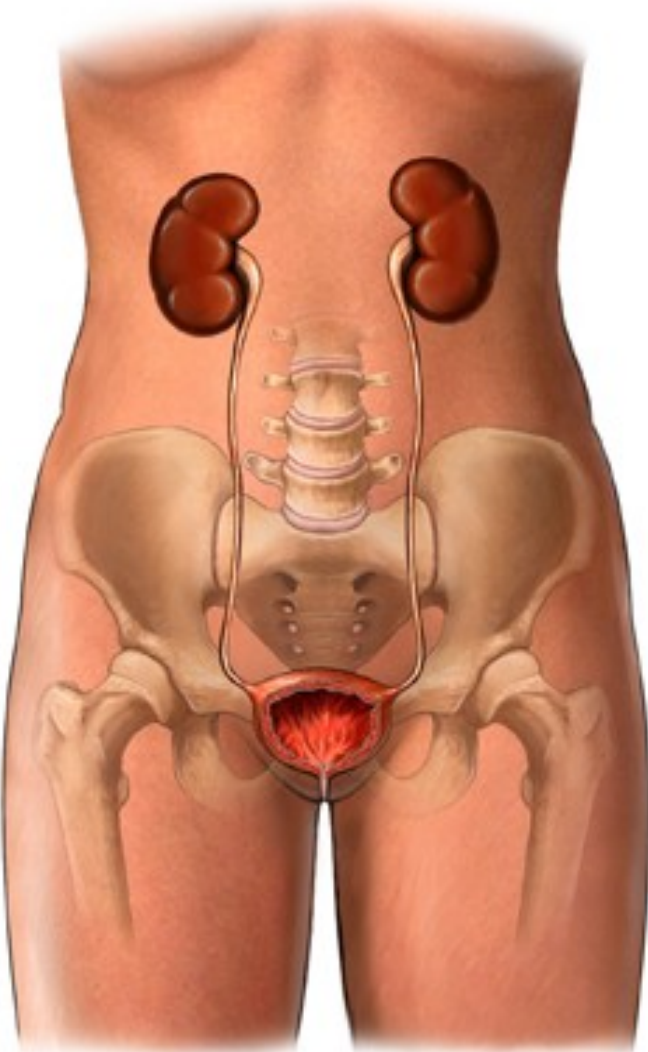

Ledviny

Ledviny

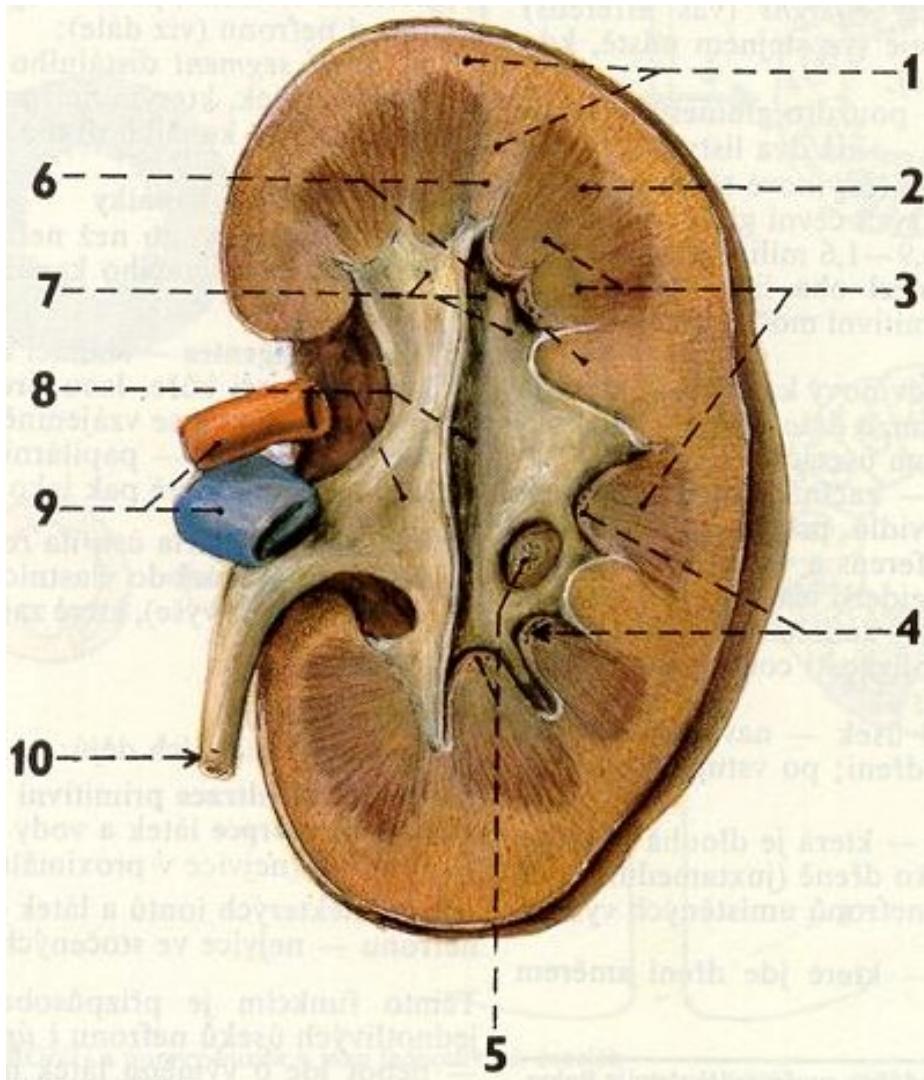

**Udržování homeostázy org.
osmoregulací - filtrací, aktivní a pasivní
absorbci a sekrecí látek z krve**

- ❑ **Vylučování zplodin metabolismu**
- ❑ **Regulace objemu extracelulární tekutiny**
- ❑ **Koncentrování složek tělních tekutin**
- ❑ **Endokrinní funkce (renin, erythropoetin)**
- ❑ **Přeměna vitamínu D na jeho aktivní formu (Řízení transportu Ca^{2+})**

Anatomická struktura

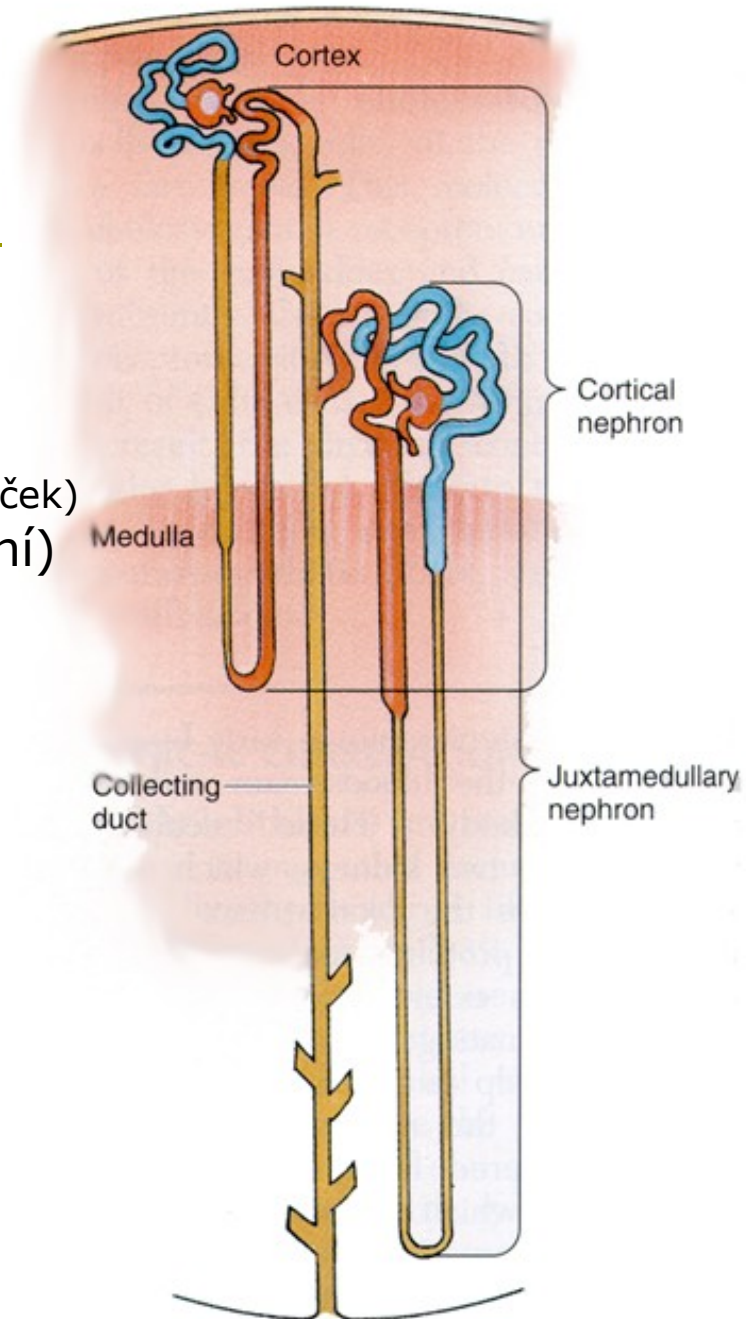
- 1) **Kůra - cortex renalis**
- 2) **Dřeň - medulla renalis**
- 3) pyramides renales
- 4) papillae renales
- 5) area cribrosa (foramina papillaria)
- 6) columnae renales
- 7) calices renales
- 8) **Renální pánvička**
- 9) **Renální aorta a žíla**
- 10) **Močovod**

Nefron

Kůra - renální tělísko (glomerulus + Bowmanův váček)
- proximální tubulus (zpětné vstřebávání)
- distální tubulus

Dřeň - Henleova klička
- sběrací kanálek

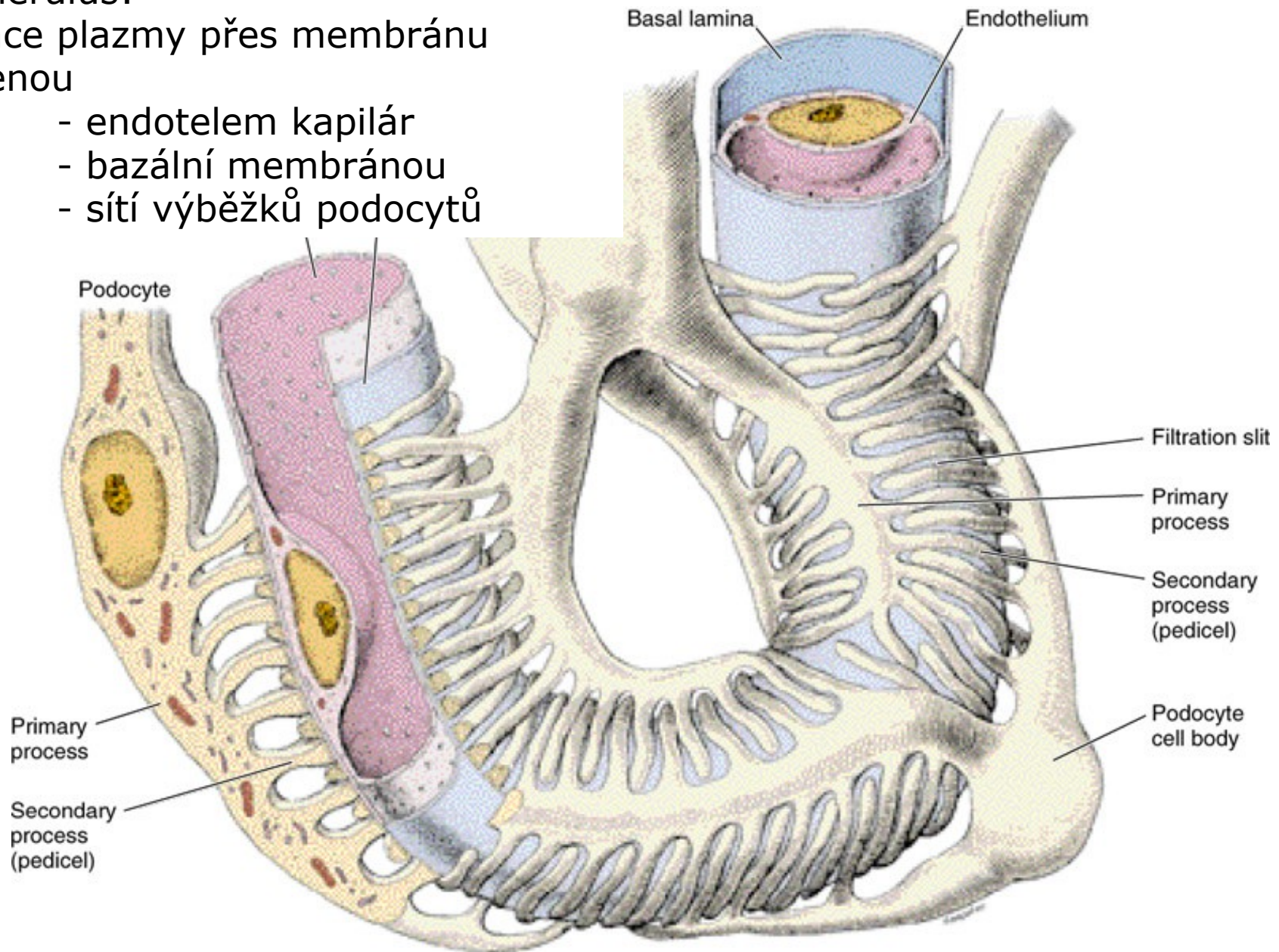

Glomerulus:

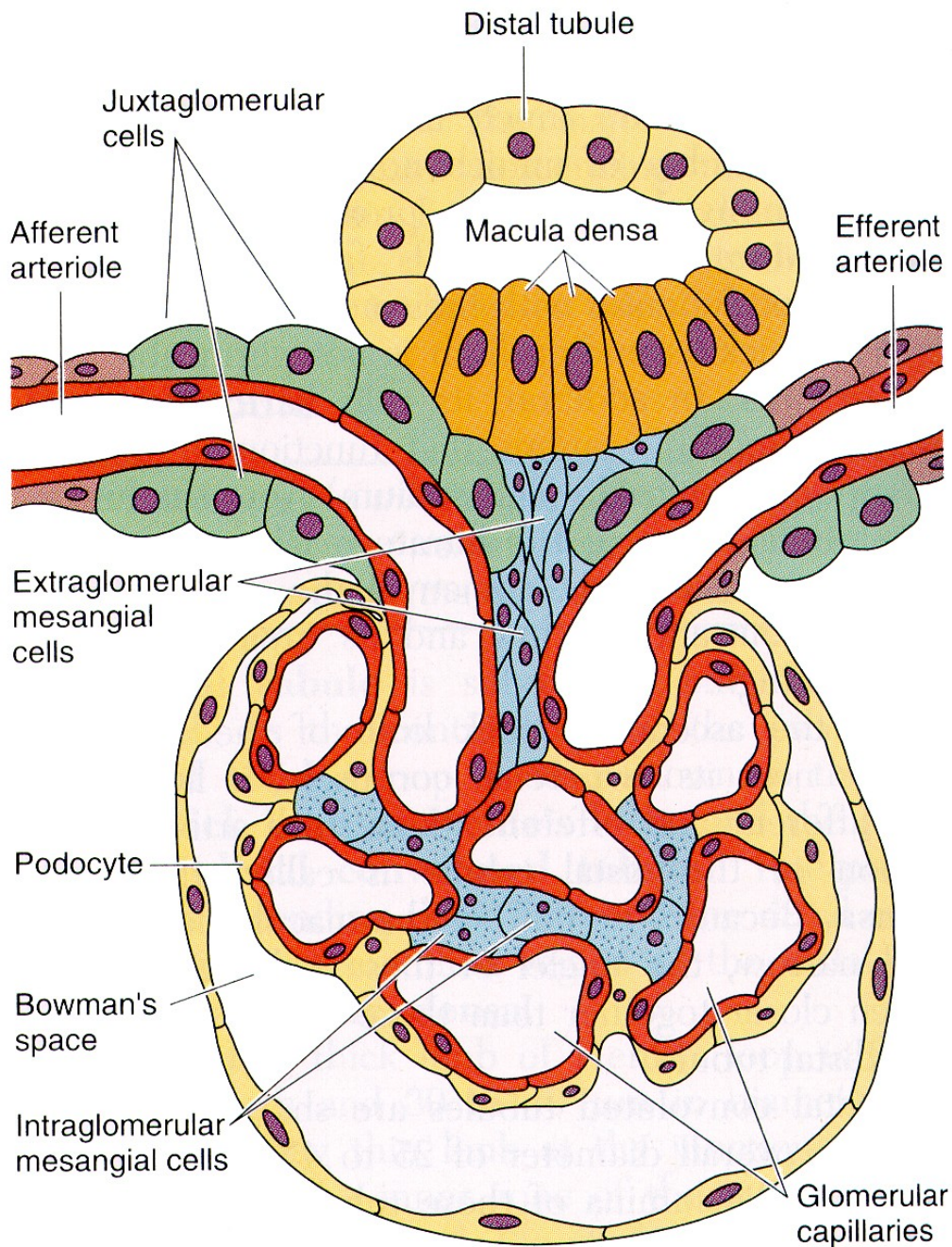
Filtrace plazmy přes membránu tvořenou

- endotelem kapilár
- bazální membránou
- sítí výběžků podocytů

Endokrinní aktivita ledvin

Juxtaglomerulární aparát

JG buňky (renin)

Macula densa (osmoreceptor)

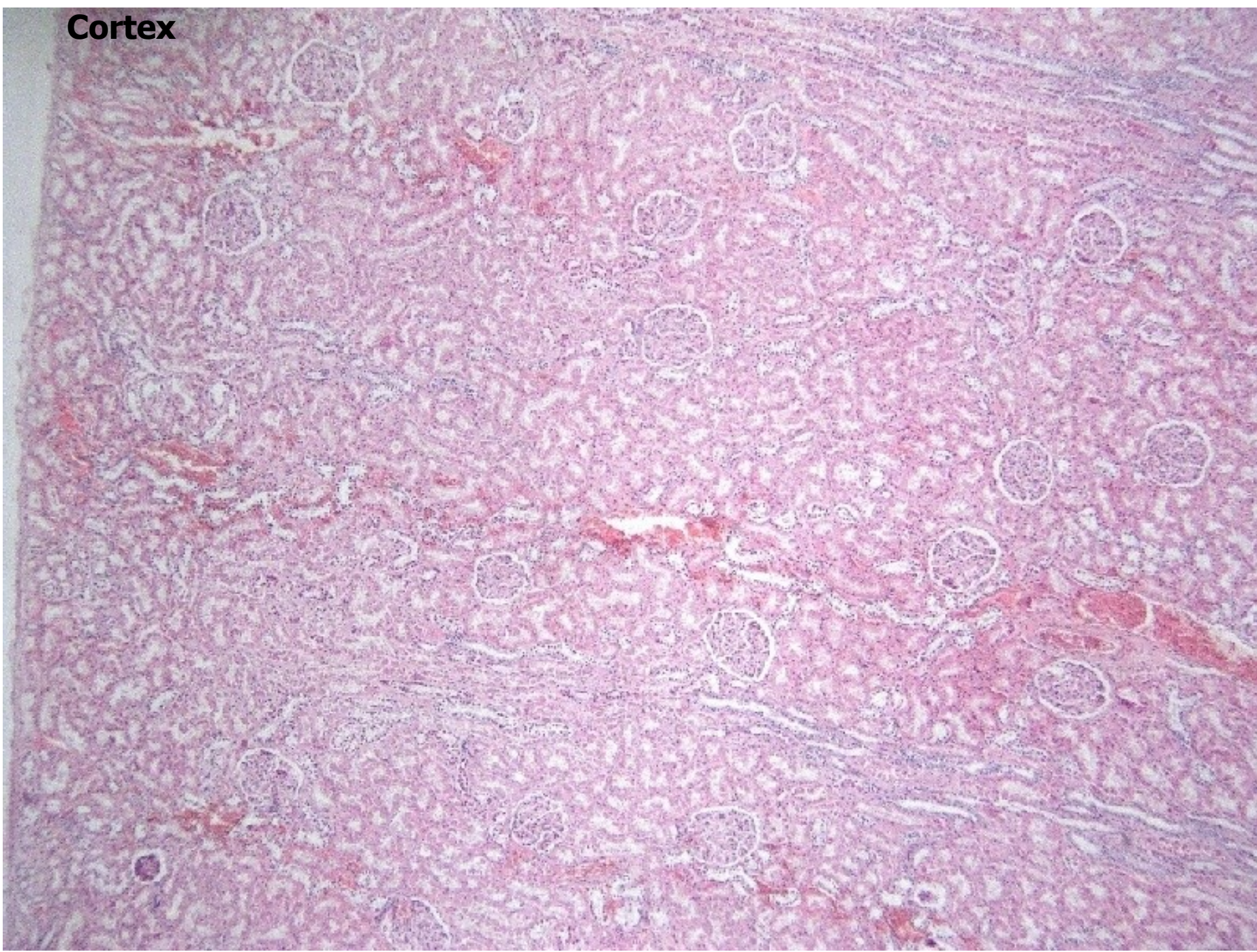
Extraglomerulární mesangiální b.

Erythropoietin

Syntetizován v JG aparátu,
endotelie peritubulární sítě ledvin, jater
pojivová tkáň ledviny

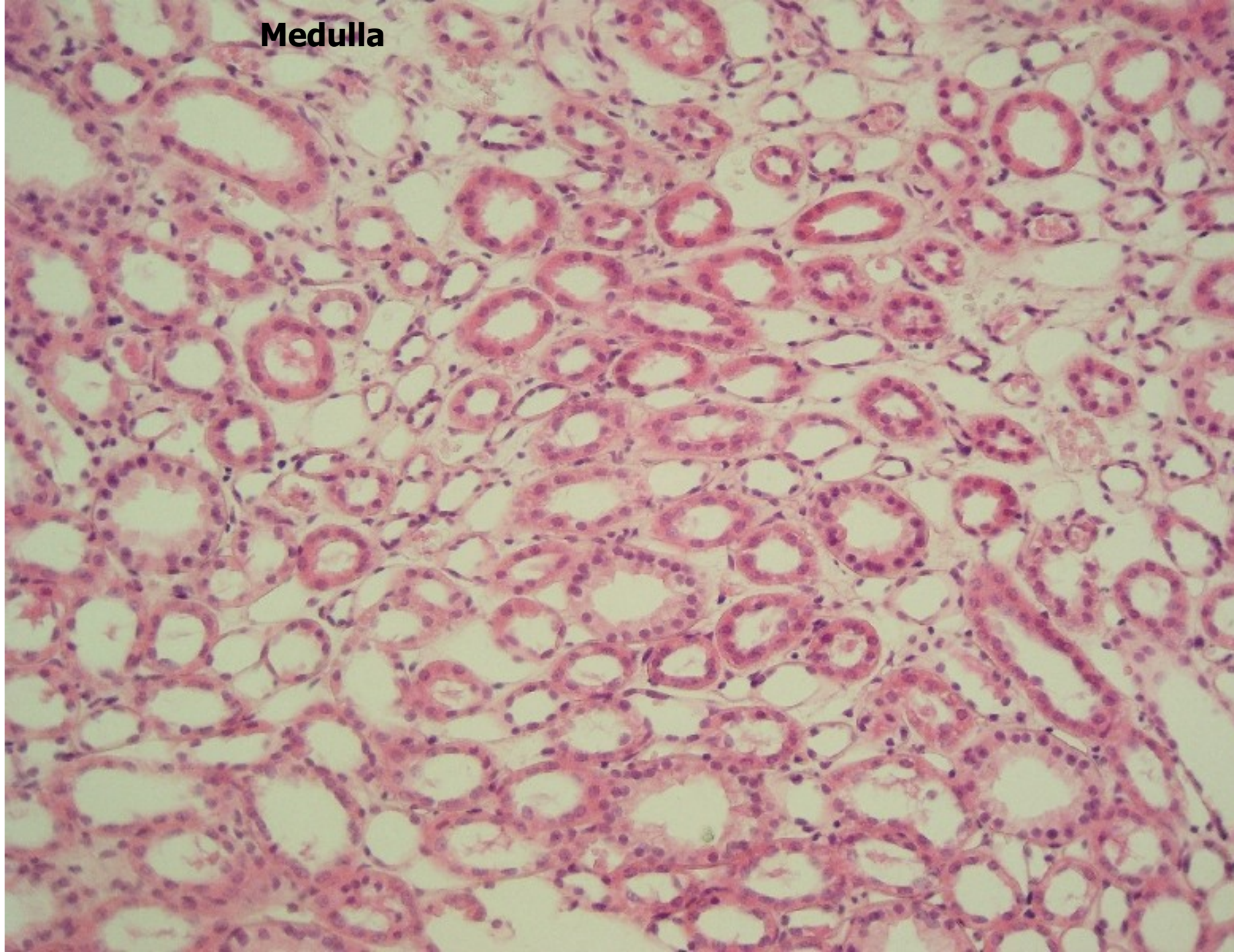

Cortex

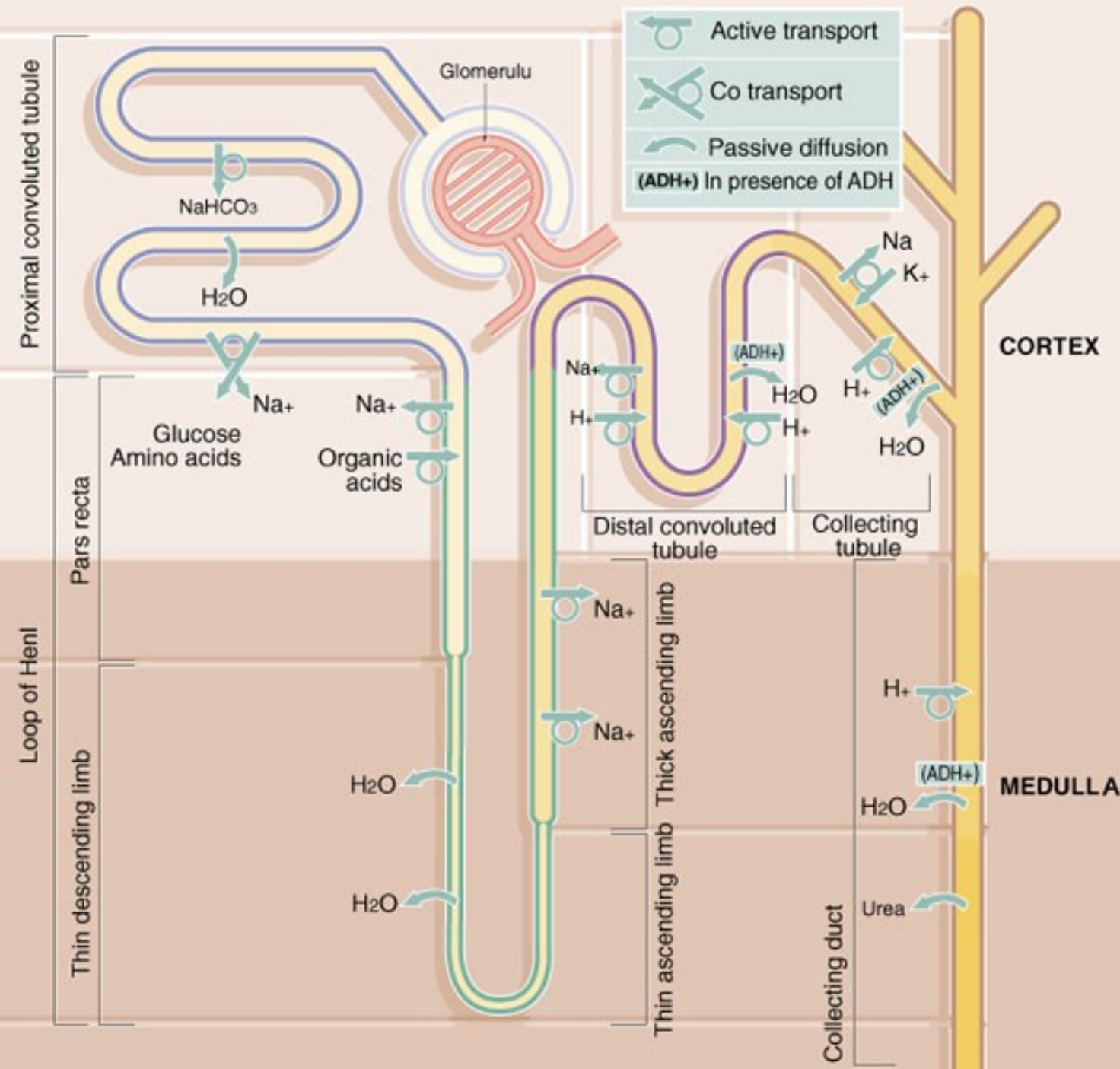

Medulla

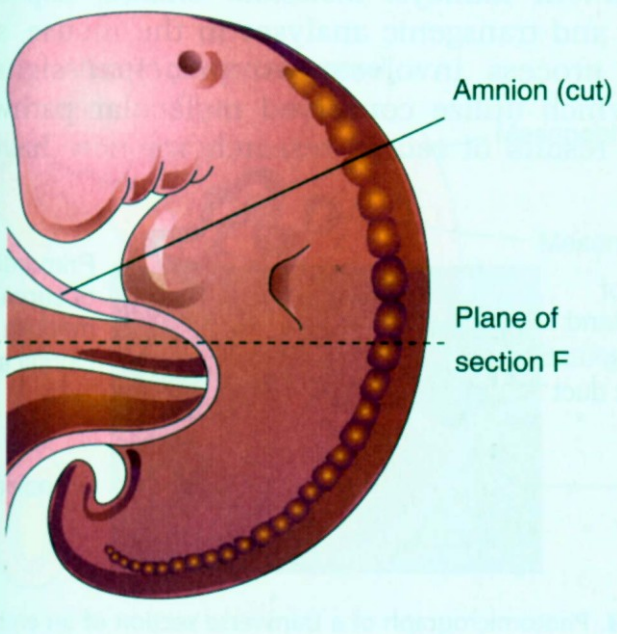

Zpětná absorbce

Aldosteron
Vstřebávání Na,
H₂O

ADH
antidiuretický h.
Řídí vylučování
vody a iontů

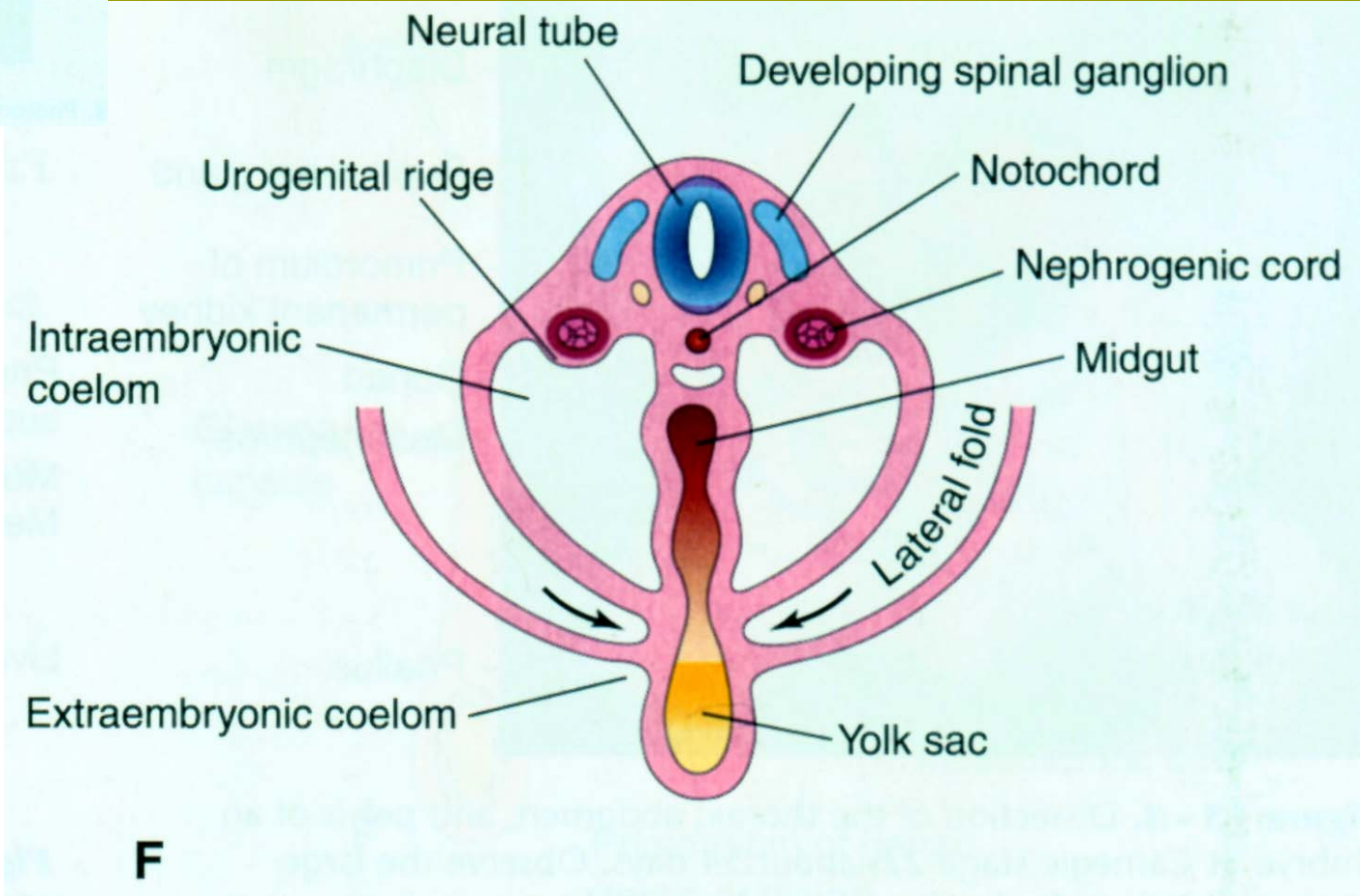
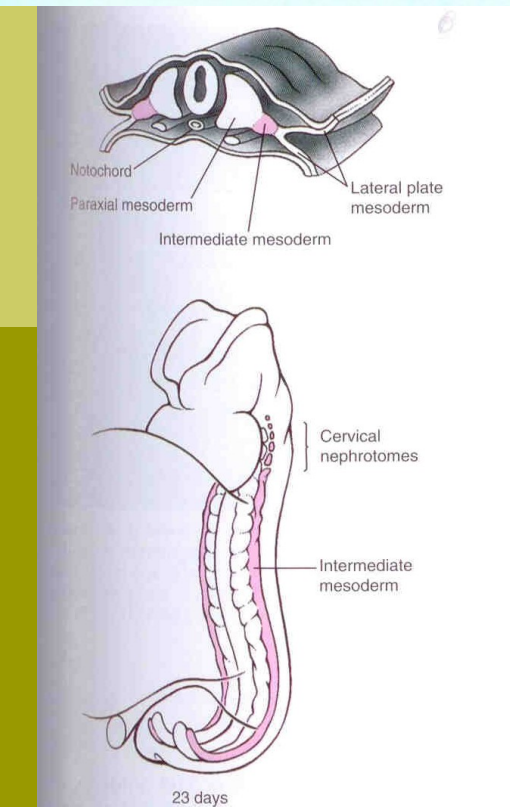

Základ ledvin

Intermediální mezoderm

Urogenitální hřebínek – základ mesonefros i gonád (polovina 2. měsíce i.u.v)

Nefrogenní provazec – nefrotom

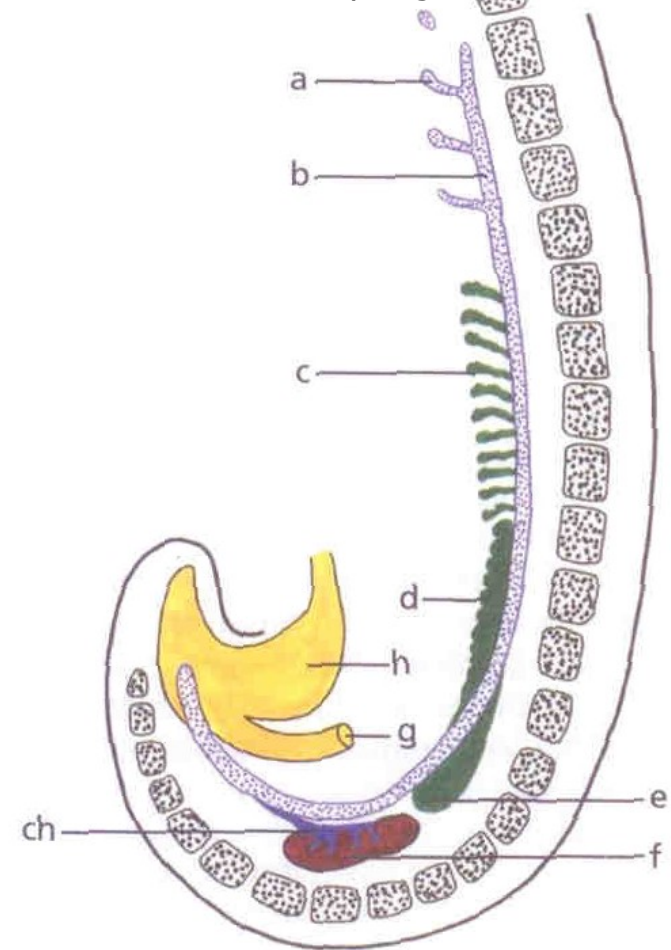

3 stádia vývoje ledvin

Pronefros – pronefrický vývod
(základ Wolffova vývodu)

Mezonefros – mesonefrický vývod (Wolffův)
-pupen močovodu

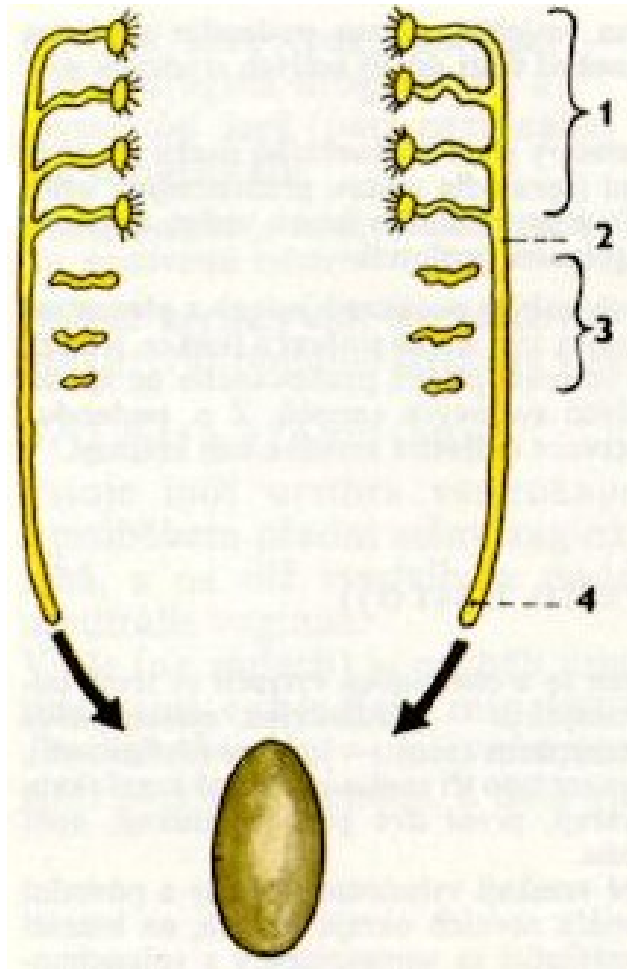
Metanefros – definitivní ledvina

Obr. 8.98 Schéma vývoje pronefros, mezonefros a metanefros u embrya 5 mm dlouhého, asi 4 týdny starého.

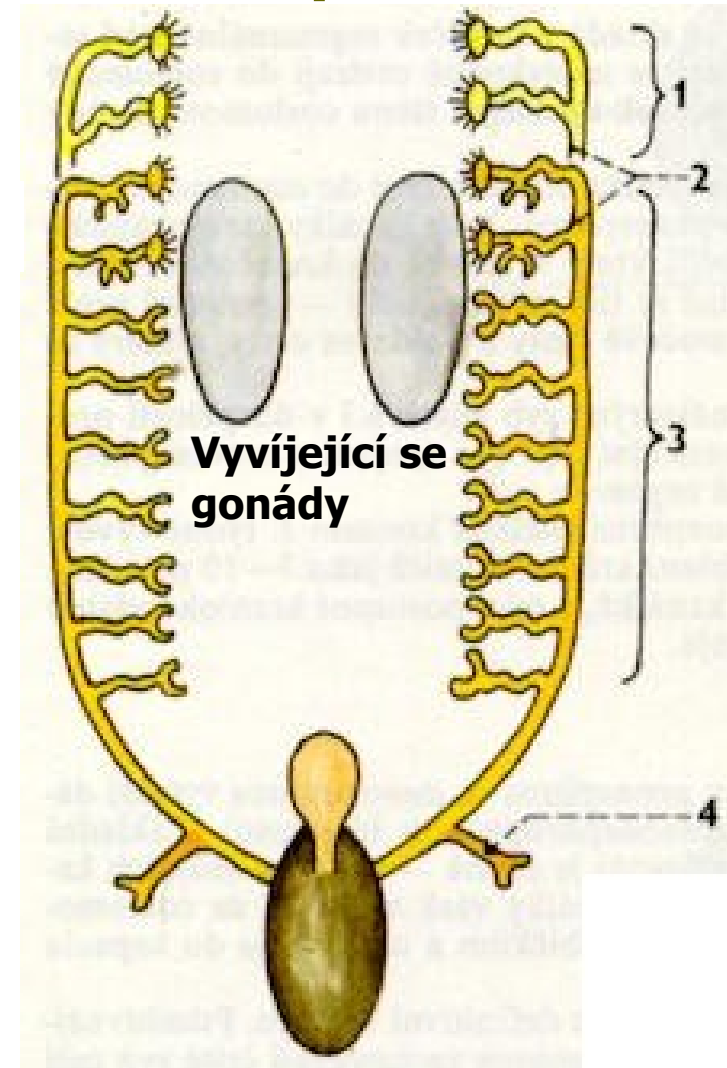
a – kanálek pronefros, b – ductus mesonephricus (Wolffi), c – kanálek mezonefros, d – mezonefrogenní blastém, e – dolní hranice mezonefrogenního blastému, f – metanefros, g – zadní střevo, h – močový měchýř, ch – základy sběracích kanáleků.

Pronefros (larvální stádia u obojživelníků, ryby)

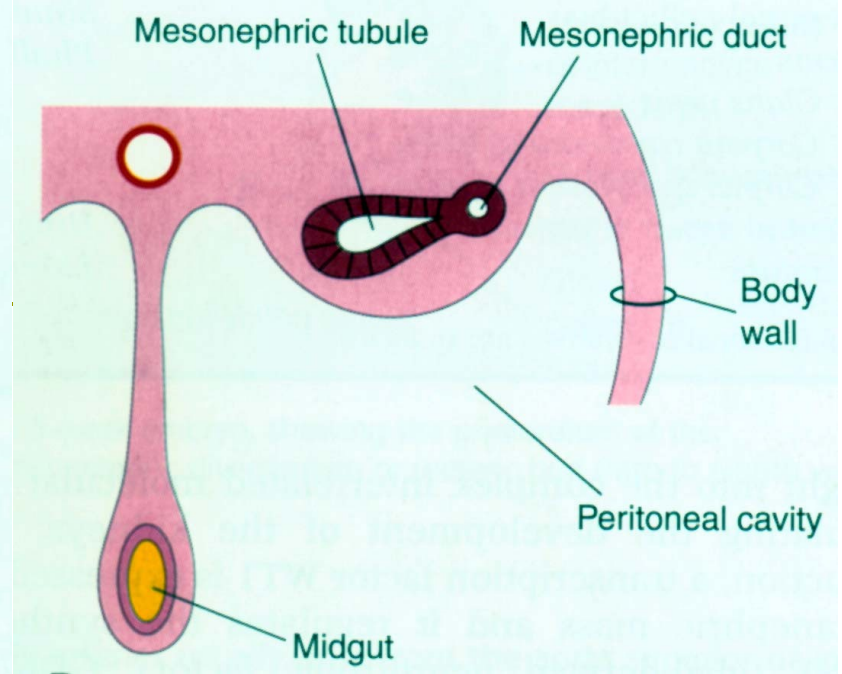
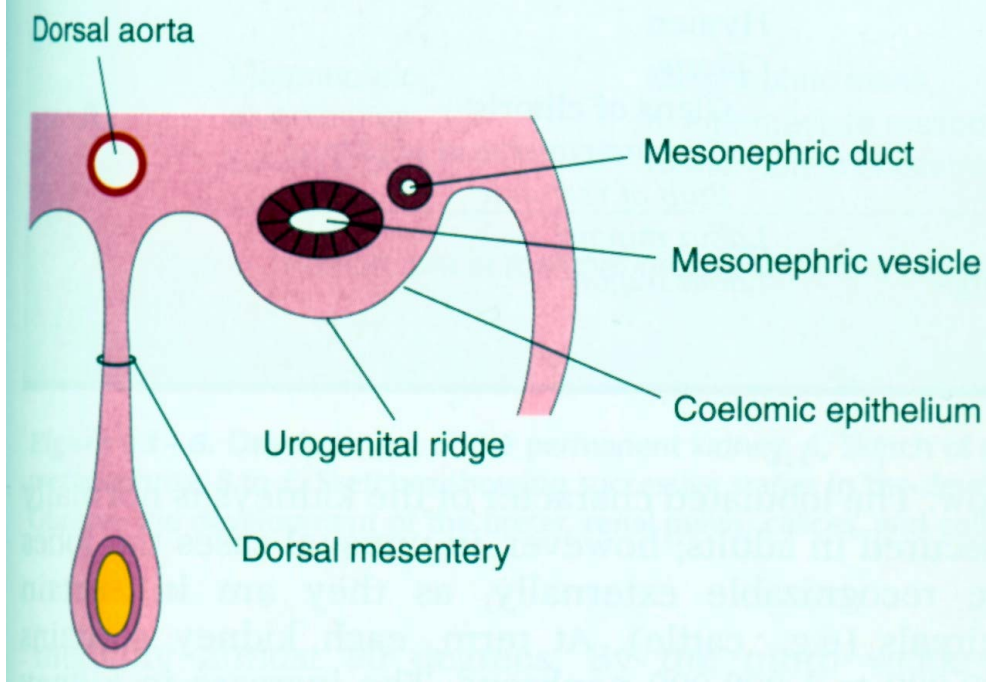
- 1) Pronefrický tubulus
- 2) Základ Wolffova vývodu
- 3) Základ mezonefrických tubulů
- 4) Wolffův vývod ústí do kloaky

Mesonephros

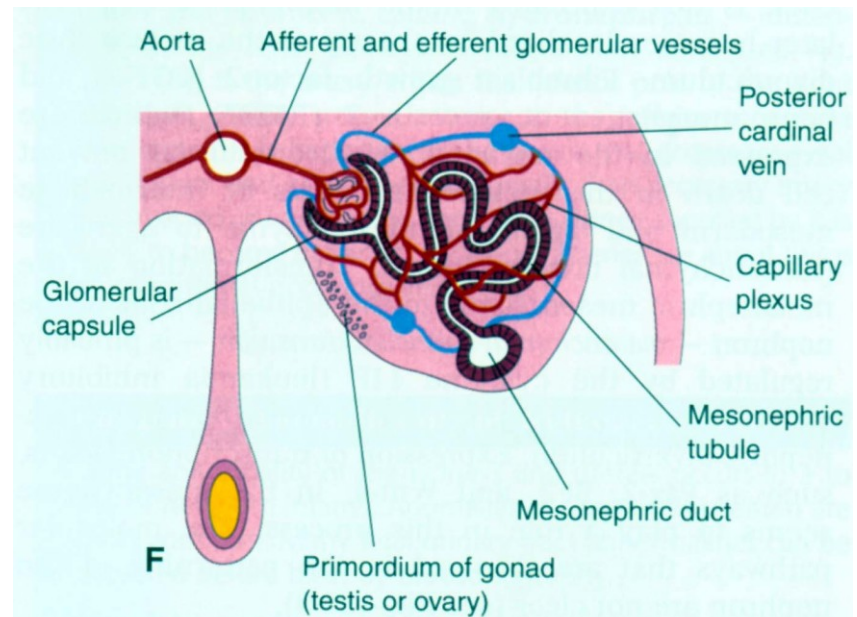
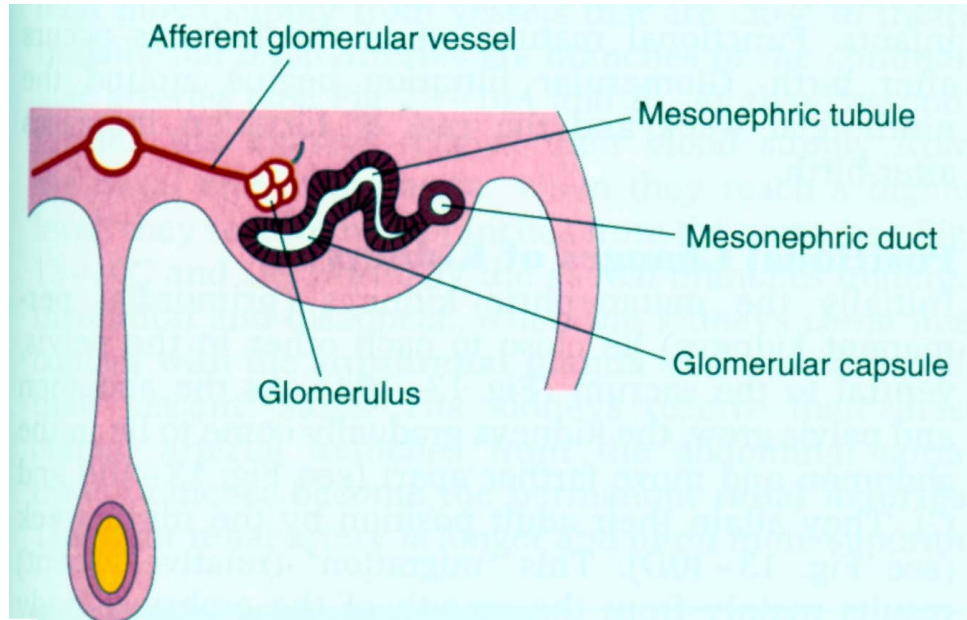

- 1) Zanikající pronefros
- 2) Mezonefrické tubuly
- 3) Wolffův vývod – sběrný kanálek
- 4) Pupen močovodu

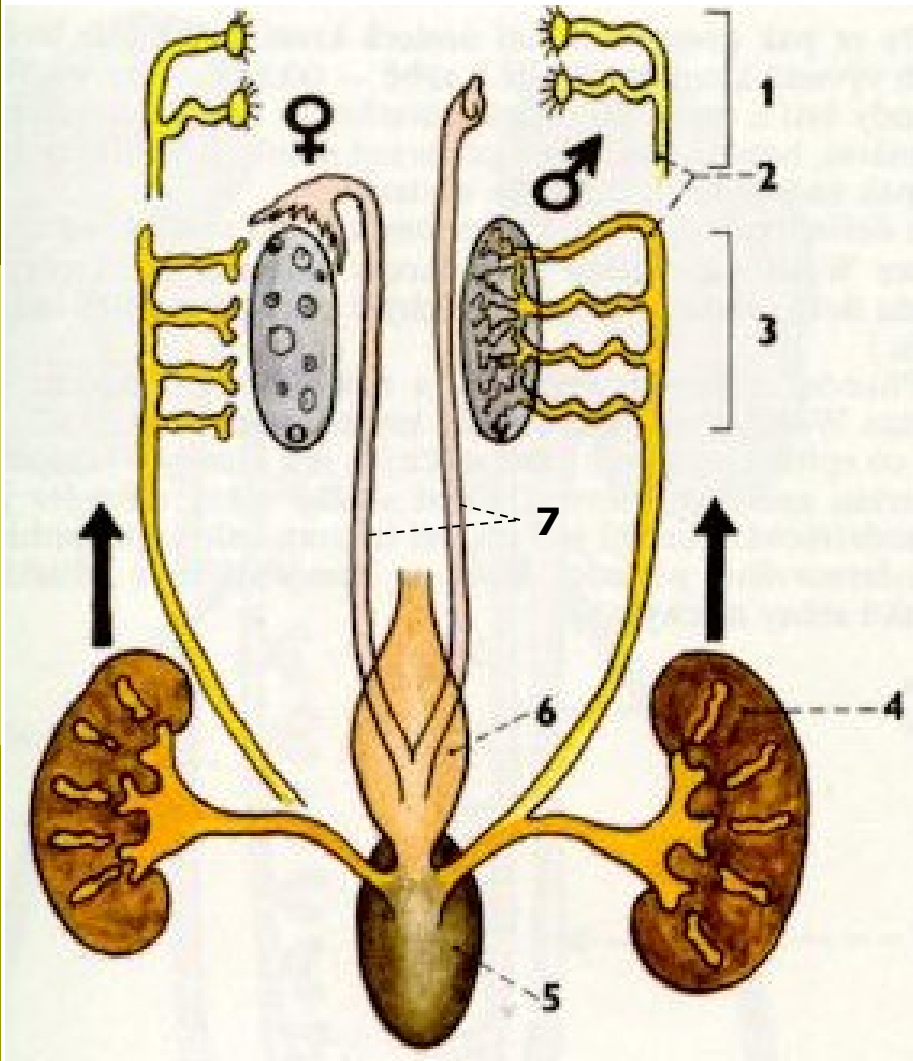

Mezonefros

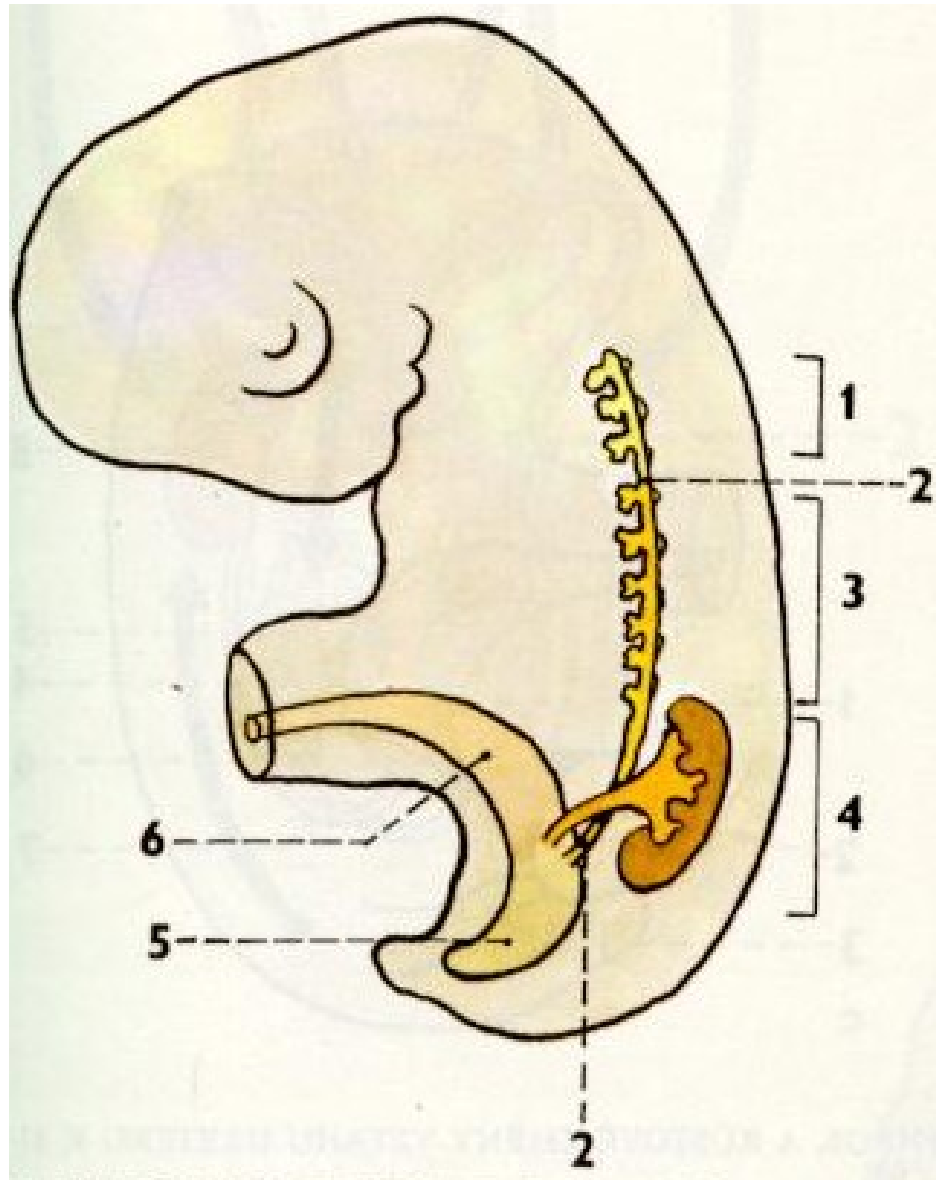
Metanefros - definitivní ledviny

- 1) Zanikající pronefros
- 2) Wolffův vývod (mezonefrický vývod)
- 3) Ustupující mezonefros
- 4) Metanefros
- 5) Urogenitální splav
- 6) Základ močového měchýře
- 7) Müllerův vývod (paramezonefrický vývod)

Metanephros

1) Zanikající pronefros

2) Wolffův vývod

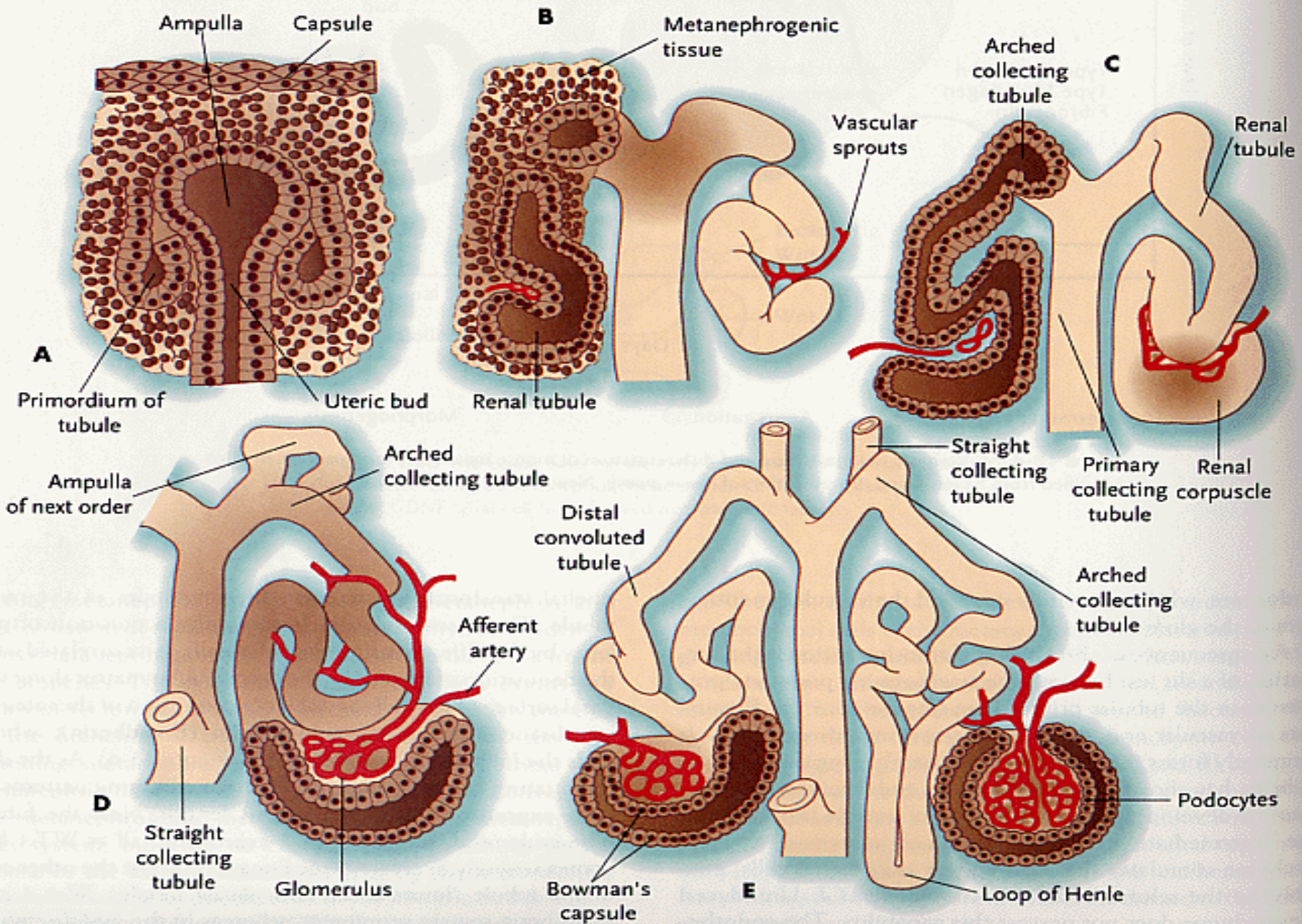
3) Ustupující mezonefros

4) Metanefros

5) Urogenitální splav

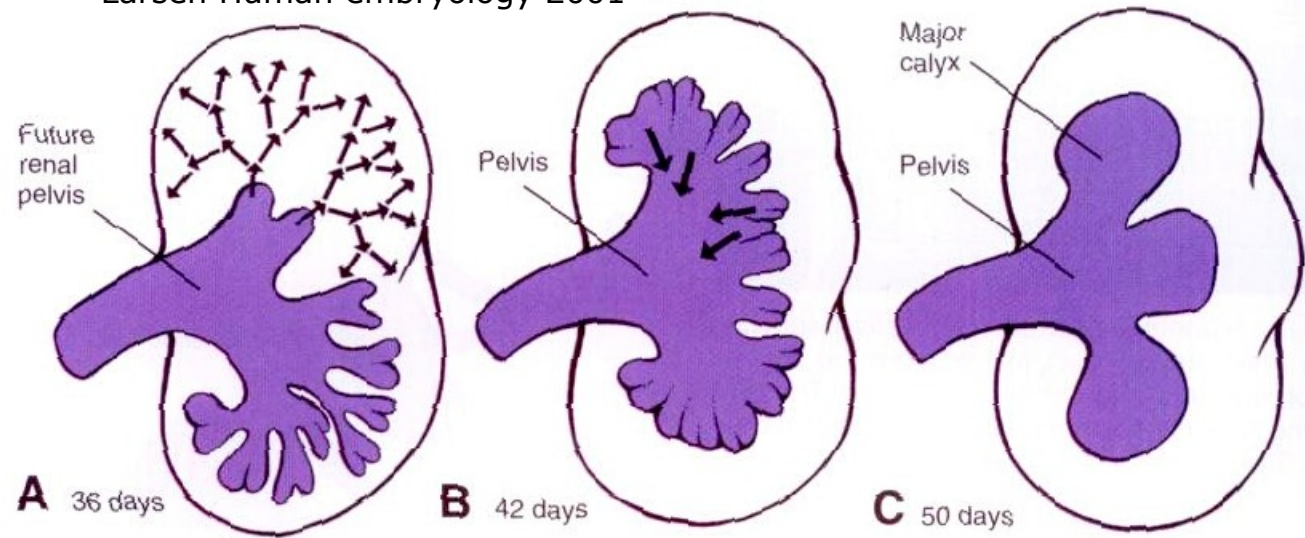
6) Základ močového měchýře

Diferenciace nefronu

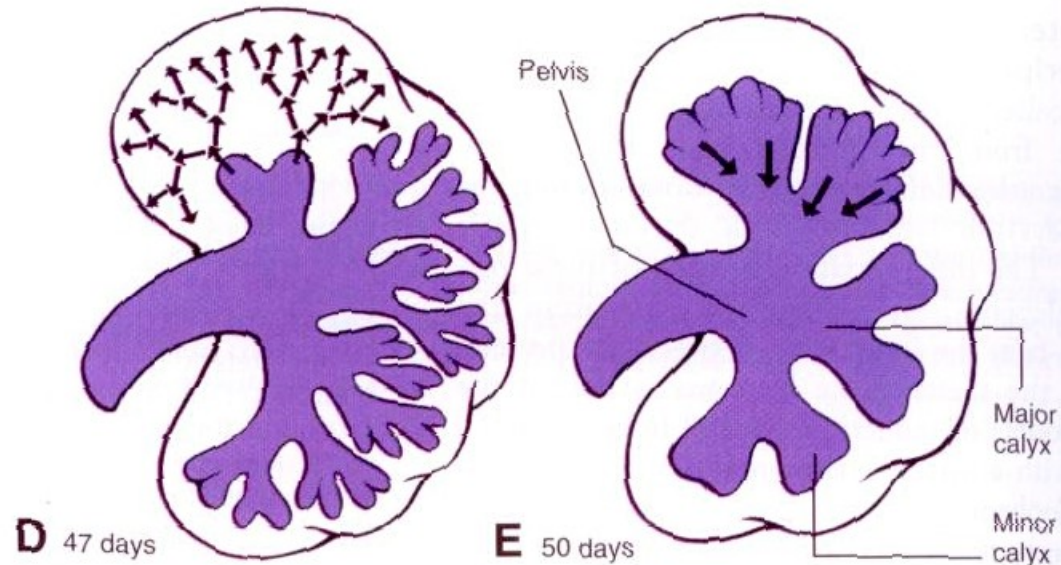

Větvení močuvodového pupene

Four generations of bifurcations

Resorption

Branchings

Resorption

Signální dráhy

□ Intermed. Mezoderm

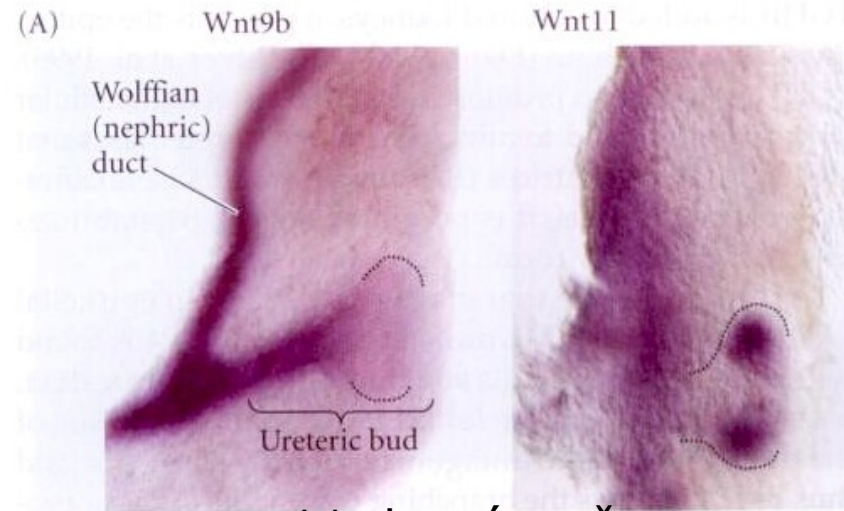
- Na rozhraní Pax8 a Lim1 dojde k indukci tvorby pronefros
- Pax2 určuje tvorbu intermed. m.

□ Mesonefros – metanefros

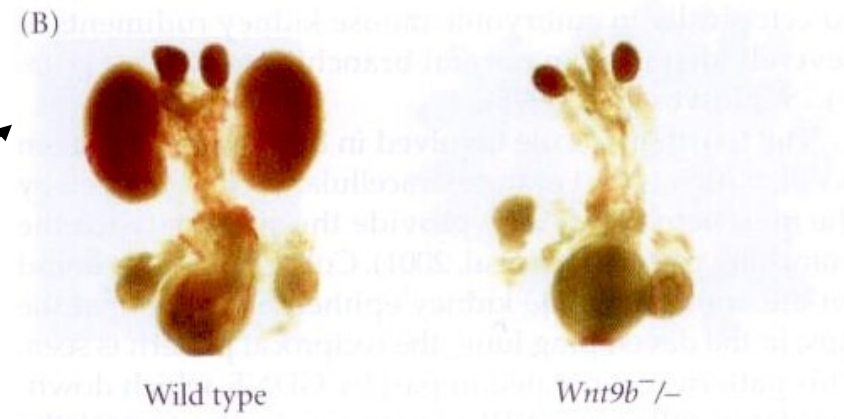
- Wnt7b

□ Metanefros

- FGF8
- Wnt4, 9a, 11

11 denní myš

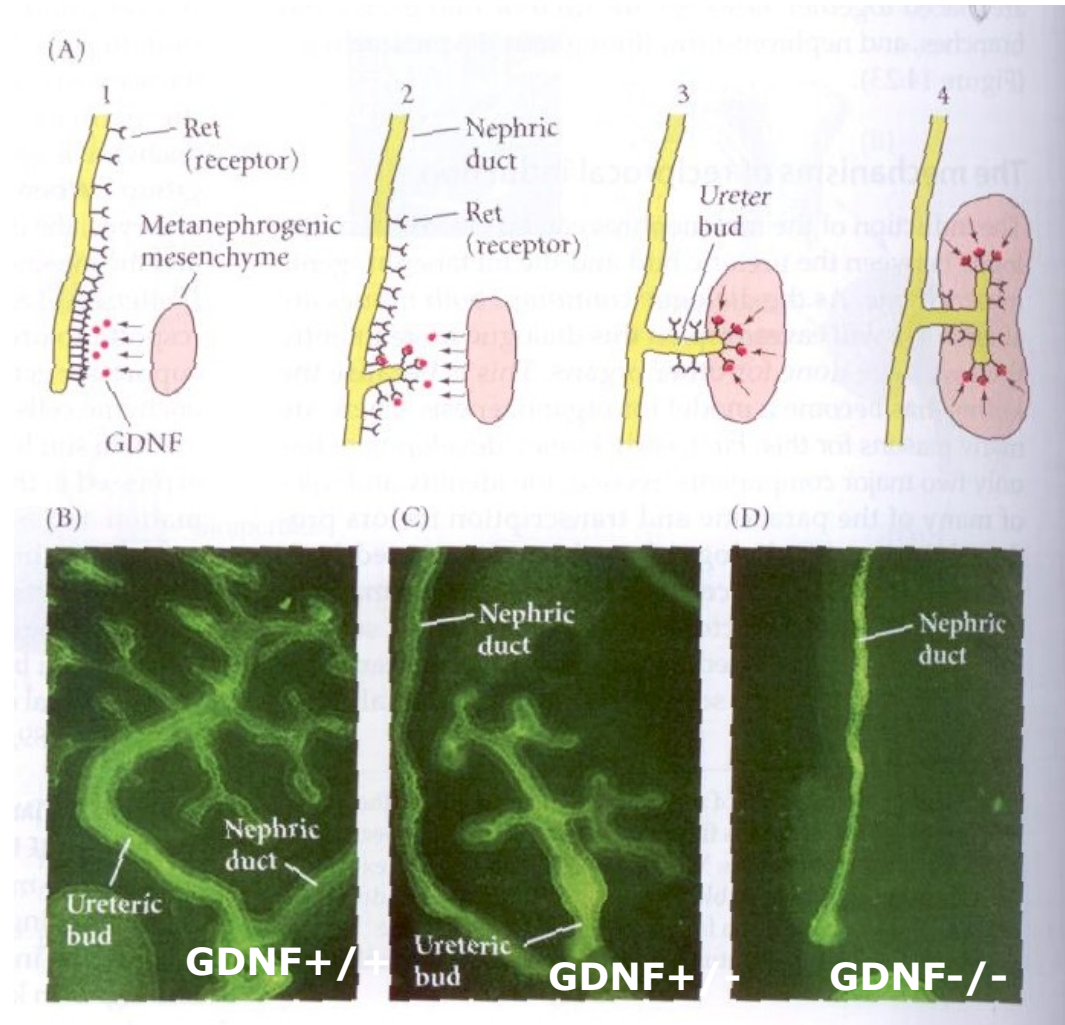

Role GDNF v růstu uretrálního pupene

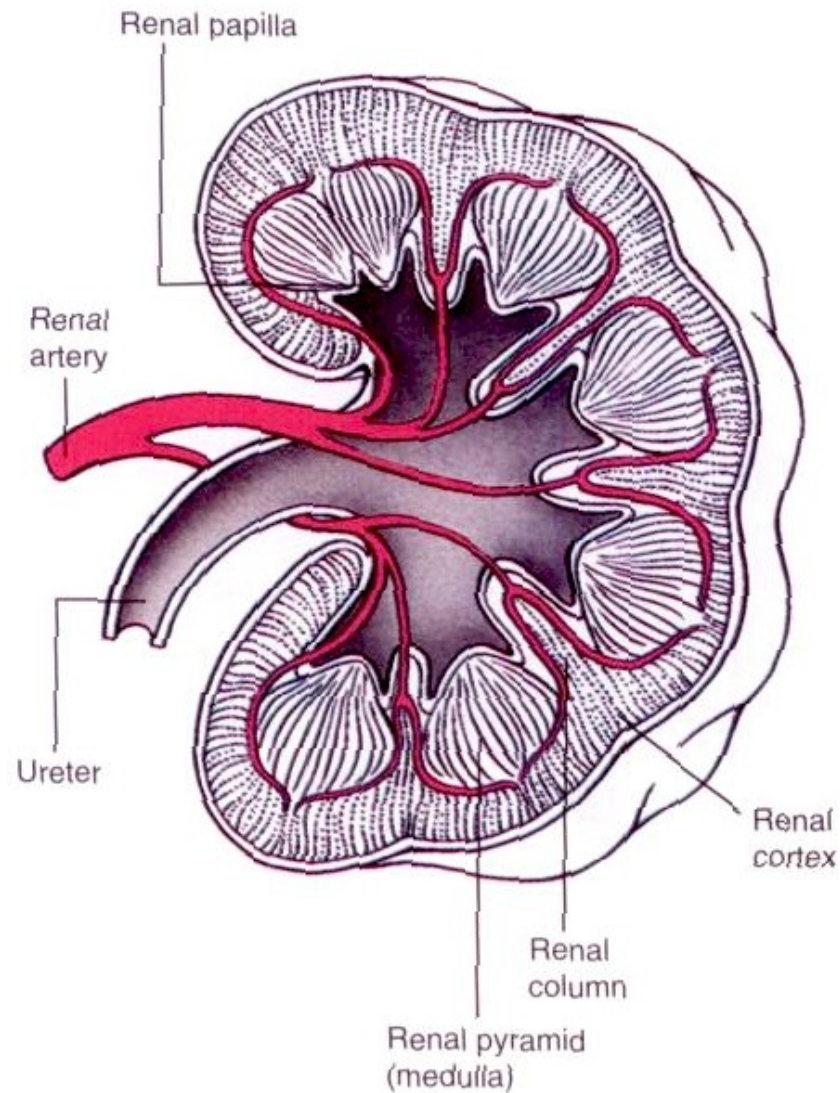
GDNF =
Glial cell line-Derived
Neurotrophic Factor

Růst u. pupene je
Závislý na GDNF

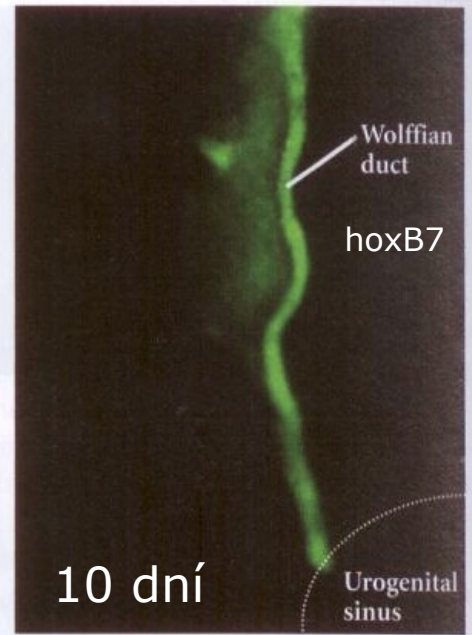
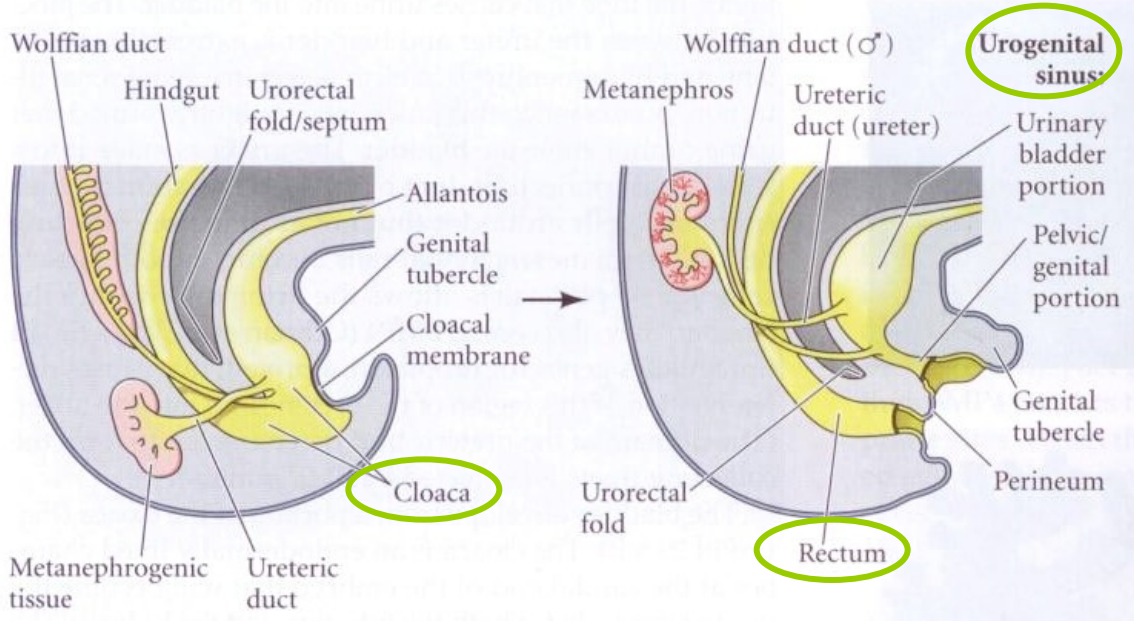
Definitivní ledvina (po 10. týdnu)

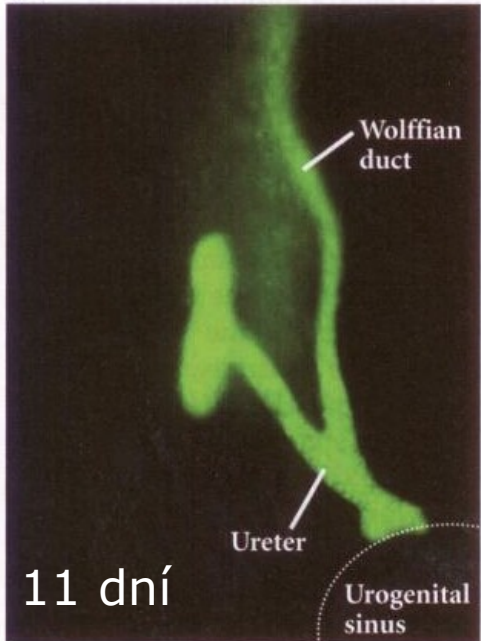

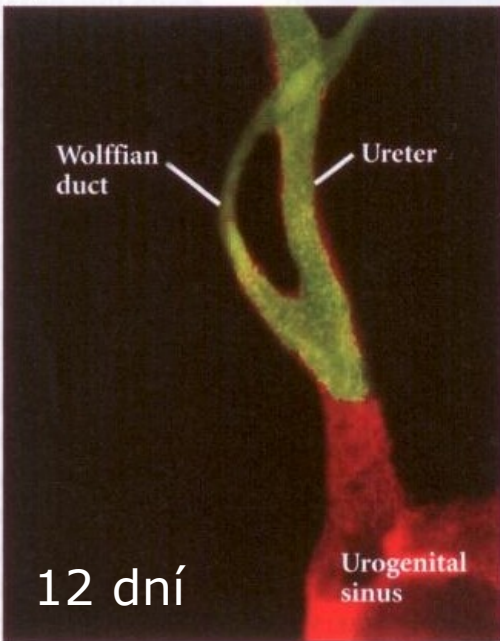
(A) Larsen Human embryology 2001^(B)

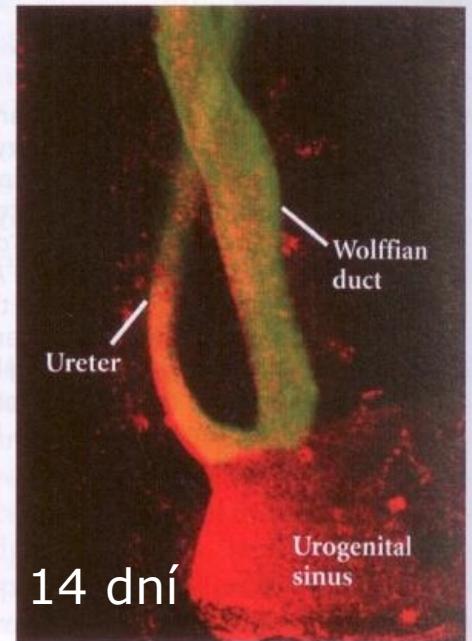
(D)

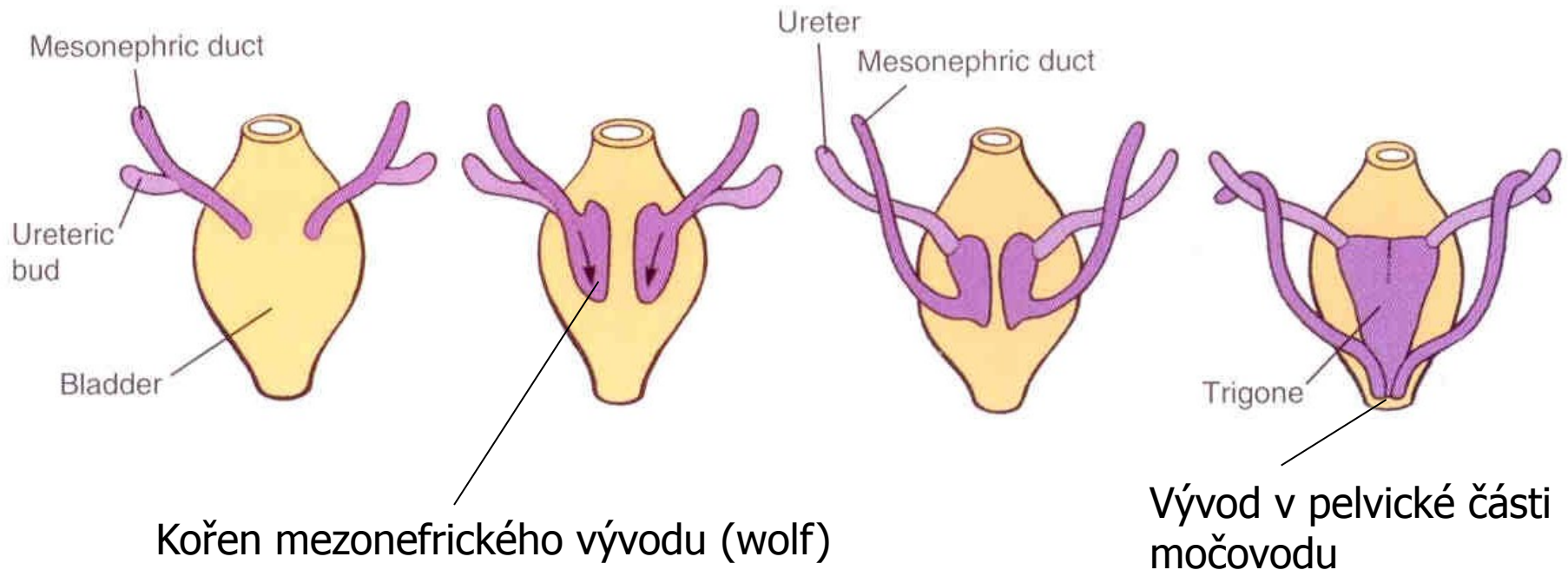
(E)

(F)

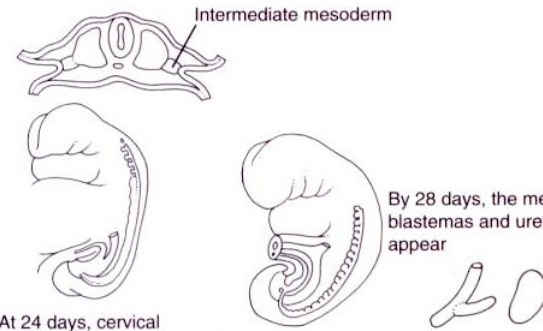

Vznik trigonu stěny močového měchýře

Průběh

At 24 days, cervical nephrotomes begin to appear; at 26 days, mesonephros and mesonephric duct begin to differentiate

By 28 days, the metanephric blastemas and ureteric buds appear

Ureteric bud enters metanephric blastema and bifurcates

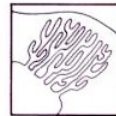
Major calyces form

Metanephric tissue caps on terminal collecting ducts begin to form nephric vesicles

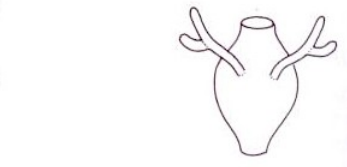
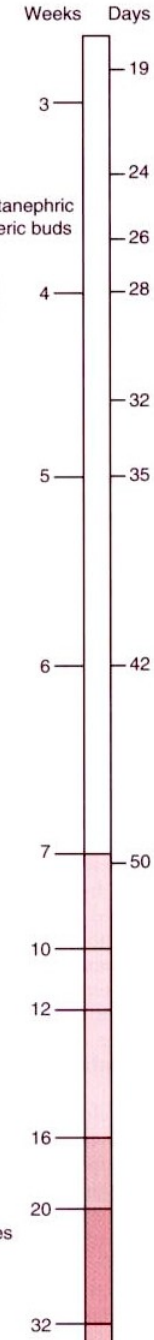
Minor calyces form

Nephric vesicles differentiate to form nephrons; each nephron becomes functional as its distal convoluted tubule joins with the collecting duct

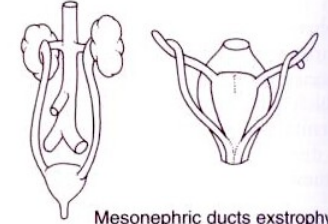
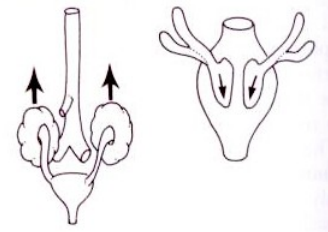
Surface of kidney exhibits lobes

Collecting duct system complete

Kidneys ascend

Mesonephric ducts extrophy into the posterior wall of the bladder. Exstrophy replaces the ureters into the bladder wall, while the mesonephric ducts are carried down to the pelvic urethra. The region of exstrophied duct becomes the bladder trigone